

indgås en aftale, f.eks. om fastlæggelse af en grænselinje i et omstridt havområde, for sit eget vedkommende fastsætte regler. Staten vil imidlertid ikke kunne forvente, at disse regler accepteres af andre stater, der under påberåbelse af folkeretten vil kunne fastsætte kolliderende nationale regler.

Udstrækningen af Danmarks fiskeriterritorium er fastsat ved bekendtgørelse nr. 386 af 23. august 1985 med hjemmel i lov nr. 597 af 17. december 1976. Det fremgår af disse regler, at fiskeriterritoriets grænse i Østersøen fastsættes ved aftale. Indtil en aftale foreligger, er fiskerigrænsen den linie, der overalt ligger lige langt fra de nærmeste punkter på basislinien ved de respektive staters kyster (midtlinien). Disse nationale regler er udtryk for et territorialkrav, der imidlertid ikke binder fremmede stater, og de udelukker ikke, at andre stater, f.eks. Polen eller DDR, vil kunne bestride Danmarks ret til et fiskeriterritorium ud til midtlinien, eller at de hævder, at havområdet tilkommer disse andre stater.

Det forhold, at Adler Grund hidtil efter dansk lovgivning henregnedes til dansk fiskeriterritorium, skabte således ikke nogen retlig sikkerhed mod, at danske fiskere blev opbragt af østtyske fiskeriinspektionsfartøjer, idet DDR blot ville kunne erklære havområdet for tilhørende DDR's fiskeriterritorium.

For så vidt der med spørgsmål 29 er tænkt på, at en tilbagetrækning af danske fiskeriinspektionsfartøjer fra den danske side af midtlinien allerede fra aftalens underskrivelse vil være i strid med den danske lovgivning om udstrækningen af fiskeriterritoriet, bemærkes:

Kravet om en midtlinie som fiskerigrænse i Østersøen er som anført ovenfor et forhandlingsudgangspunkt over for bl.a. DDR. DDR kan imidlertid også med henvisning til folkeretten gøre krav på Adler Grund.

Efter Justitsministeriets opfattelse kan fiskerigrænserne i den danske lovgivning ikke opfattes som indeholdende en forpligtelse for myndighederne til at håndhæve midtlinekravet i en situation, hvor dette kunne give anledning til konflikt, og navnlig ikke i et tilfælde som det foreliggende. Det følger af art. 18 i Wienertraktatretskonventionen og mere generelt af art. 2, stk. 3, i FN-pagten, at staterne har pligt til at bilægge deres mellemløselige tvistigheder ved fredelige midler for at undgå en

konflikt, herunder en konflikt mellem danske og østtyske fiskeriinspektionsfartøjer.

Det er således Justitsministeriets opfattelse, at det utvivlsomt er foreneligt med den danske lovgivning om udstrækningen af fiskeriterritoriet, at regeringen i et tilfælde, hvor der er opnået et forhandlingsresultat med DDR om udstrækningen af de to staters fiskeriterritorier, midlertidigt indretter sin håndhævelse af territorialhøjheden i overensstemmelse med dette resultat, indtil Folketinget har godkendt eller forkastet folketingsbeslutningsforslaget.

Ad spørgsmål 31:

Det er efter Justitsministeriets opfattelse klart, at en endelig grænsedragning først har fundet sted, når der foreligger en ratificeret og ikrafttrådt traktat. Som anført ovenfor er dette imidlertid ikke til hinder for, at danske fiskeriinspektionsfartøjer trækkes tilbage fra den relevante del af Adler Grund i afventen af Folketingets godkendelse af forhandlingsresultatet mellem DDR og Danmark.

Ad spørgsmål 32

Wienertraktatretskonventionens art. 18 har følgende ordlyd:

»En stat er forpligtet til at afholde sig fra handlinger, der ville berøve traktaten dens formål og hensigt, når:

(a) den har undertegnet traktaten eller udvekslet de instrumenter, der udgør traktaten, under forbehold af ratifikation, accept eller godkendelse, så længe den ikke klart har tilkendegivet, at det er dens hensigt ikke at blive deltagere i traktaten, eller

(b) den har udtrykt sit samtykke til at være bundet af traktaten, så længe traktaten ikke er trådt i kraft, forudsat at denne ikrafttræden ikke utilbørligt forsinkes.«

Art. 18 tilsiger at forebygge konflikter i perioden fra en traktats undertegnelse, indtil der foreligger en endelig beslutning om ratifikation eller ej.

Som det fremgår af besvarelsen af spørgsmål 1 c, forpligter art. 18 ikke staterne til at sætte de materielle bestemmelser i kraft forud for det tidspunkt, hvor traktaten i øvrigt træder i kraft.

De undertegnende stater kan derimod have pligt til at afholde sig fra skridt, der kan vanskeliggøre, at traktaten træder i kraft. Selv om Danmark på den baggrund ikke har pligt til at